

ДЕСЕТДНЕВИТЪ

боеве съ руситѣ.

При Добричъ. На старата граница. Донскитѣ казаци. Разбиване и бѣгство. Добруджа свободна.

Боеветѣ започнаха сѣверно отъ Добричъ на 5 септември, рано сутриньта, и завършиха вчера — 15 септември, въ равнинитѣ южно отъ Кубадинъ. Тия боеве ще останатъ едни отъ най-славнитѣ боеве въ освободителната война.

Слѣдъ упорититѣ боеве на 2 септември южно отъ гр. Добричъ, нашитѣ войски разбиха прѣвъзходящиятъ по численостъ врагъ, който се състоеше отъ 40 пѣх. ромжнски полкъ, подпомогнатъ отъ части на 33, 39, 70, 73 и 74 п. полкове, двѣ полски и една гаубична батарея и 10 коненъ полкъ. Ромжнскитѣ войски, дезорганизирани, на 3 тога вечерьта напуснаха гр. Добричъ, въ който градъ нашитѣ освободителни войски влѣзнаха най-тържествено, посрѣщнати съ вѣнци и китки отъ населението.

Прѣслѣдвайки неприятеля при отстъплението, сѣверо-източно отъ Добричъ, нашитѣ войски срѣцнаха съпротивата на руски отряди, които се явяваха да спасяватъ ромжнското господство въ българска Добруджа. Шесдесетъ и първата руска дивизия, подпомогната отъ една конна дивизия отъ Минскъ и ромжнски пѣхотински части, на 5 тога рано сутриньта откри ураганенъ артилерийски и пушеченъ огънь. Сражението се започна. За първи пѣтъ българскиятъ войникъ кръщаваше оржжието си въ бой съ руситѣ. Началото бѣ добръ изпълнено: съ неподобенъ възторгъ и пѣйки „О, добруджански край, ти нашъ си земенъ“

рай...“, малочисленитѣ и изморе-
ни български войски достойно по-
срѣщнаха руското нападение. А
руските войски нападаха съ оже-
сточение. Тѣхната конница се до-
ближаваше по на нѣколко крачки
отъ нашитѣ позиции и биваше
принудена отново да се повръща
назадъ, оставяйки множество уби-
ти и ранени. Надвечеръ неприяте-
литѣ отстъпиха, като оставиха нѣ-
колко души плѣнници и множе-
ство убити и ранени.

На 6 того послѣ обѣдъ, наши-
тѣ храбърци продължиха настѣп-
лението и настигнаха окопаващи-
ятъ се около село Гелинджикъ не-
приятелъ, съ когото завърза отно-
во упоритѣ и кървопролитенъ бой.
Нощната атака съ ржчни бомби
около това село ще остане памет-
на — тя бѣ единъ рѣдъкъ войниш-
ки подвигъ.

Въ нощнитѣ боеве — на 6 срѣ-
щю 7 септември, -- руситѣ упо-
трѣбиха една „хитростъ“, която
издава тѣхната наивностъ, че бъл-
гарскиятъ войникъ не ще посмѣе
да се бие съ руската войска. На
много пѣти тѣ се опитваха да
привлекатъ нашитѣ части и ги на-
каратъ да спратъ да стрѣлятъ съ
даването на команди на чистъ бъл-
гарски езикъ и съ виковетѣ:

— „Стой! не стрѣлай! тукъ
свои!“...

Напраздно! — тази хитрина въ
момента на най-ожесточенъ бой
не повлия върху рѣшението на
храбритѣ защитници на родната
ни з е м я, които бѣха рѣшили,
или да умратъ или да прогонятъ
враговетѣ отъ родната и скъпа
намъ Добруджа.

На 7 того рускитѣ войски би-
доха засилени съ така наречената
„руско-сърбска“ дивизия и нови
ромжнски части. Този день боеве-
тѣ достигнаха своята кулми-
национна точка. И когато
къмъ обѣдъ противника се смѣта-
ше за побѣдителъ — той бѣ счелъ
една наша сполучлива маневра на
отстъпление за своя побѣда, —
въ фланга му се явиха български
части, които го накараха да от-
стъпи. Кавалерията ни тукъ до-
върши своето. И къмъ 7 часа ве-
черята противникътъ вече напу-
щаше полесражението, изоставя-

ки пълнини. — руси, убити и ранени. Той отстъпваше на последната отбранителна линия — на старата ромъно-българска граница до 1913 г.

Давайки отпоръ, противника отстъпваше по цѣлия фронтъ. Той бѣ принуденъ да изпразни дори и крѣпостта Сидистра безъ бой, гдѣто остави 10 тежки оръдия и неизброими количества храни.

На 13 того руските войски се опитаха отново да атакуватъ настѣпващите български войски. И на дѣсниятъ нашъ флангъ се завърза отново кървопролитно сражение. Двѣ руски кавалерийски дивизии, отъ които едната отъ Донски казаци, двѣ руски пѣхотни дивизии — отъ които едната руско-сръбска, и седемъ ромънски пѣхотни полка, два отъ които 51 и 52 току що пристигнали, се нахвърляха върху нашитѣ войски.

На 14 того съединенитѣ ромъно-руски войски насочиха ударитѣ си въ три посоки: I. къмъ селата Езерли-Чамурли; II по посока с. с. Александрия - Абдаты-Деведжикьой - Азапларъ и III къмъ Теке и Дереси. При последнитѣ села противника бѣ събралъ всичкитѣ си сили, за да направи последни усилия. Тукъ бѣха събрани всички руски, ромънски и сръбски войски, които бѣха засилени съ нови ромънски резерви. Колони отъ нашитѣ войски отъ сѣверо-изтокъ и югъ се противопоставиха на настѣплението, съкрушиха пѣстрата маса противници и ги обърна въ бѣгство.

Сраженията траяха до снощи — 15 септември, когато неприятельтъ започна общо отстъпление. Прѣслѣдвайки го, нашитѣ войски минаха на всекъждѣ старата — до 28 юли 1913 год., ромъно-българска граница. И днесъ, следъ тия боеве, които ще останатъ за менни, въ заграбена Добруджа нѣма нито единъ ромънски или руски войникъ.

Вчера, 15 септември 1916 г. Добруджа биде освободена!

Врагътъ отстъпва по направление Кубадинъ.

Въ рѣцѣтъ на нашитѣ храбри войски останаха множество пленници руси отъ 242, 243 и 244 руски полкове.

Трофеитѣ и убититѣ още не сж изчислени. Въ всеки случаитѣ не ще сж малко.

16. IX. 1916 г. А. Спасова
Отъ фронта